

Hájení práv není útěk od liberalismu

01.dubna 2007 Jiří Papež

Po několika letech se v Česku vracíme k debatě, zda je správné a dostatečně liberální upřednostnění nákupu státní zemědělské půdy tuzemským podnikatelům oproti jejich kolegům ze zahraničí. Tak to totiž upravuje současná platná legislativa a umožňuje to přístupová smlouva o přistoupení ČR k Unii. Vyjednali jsme sedmileté období, po které může být přístup cizinců k zemědělským pozemkům částečně omezen. Je tam i klauzule, že tento režim může být přehodnocen a změněn po třech letech našeho členství v EU. Což se blíží, a proto se nyní objevil návrh novely devizového zákona, který má umožnit nakupovat privatizovanou půdu všem cizincům, jimž stačí zaregistrovat se jako zemědělský podnikatel. Zrušena by měla být podmínka tříletého trvalého pobytu, odpadlo by i prokazování bezúhonnosti i odborné způsobilosti, jak to musí dokladovat český podnikatel.

Jsem ale přesvědčen, že ČR by měla využít přechodné období až do roku 2011. Podle mého není důvod měnit legislativu, kterou navíc nikdo nenapadl, nikdo ji nezpochybnil: stávající systém prodeje státní půdy vyhovoval českým podnikatelům a poskytoval jim sice minimální, ale alespoň částečnou ochranu.

Musím také připomenout, že hlavním smyslem přechodného období bylo umožnit tuzemským rolníkům dostat se k části privatizované státní půdy a stabilizovat se tím na ní. Tento původní smysl se zatím nepodařilo z různých důvodů naplnit. Až v poslední době urychlil pozemkový fond privatizaci státní půdy, a je tedy reálná šance, že by se ve zbývajícím přechodném období dostala ke státní zemědělské půdě řada dalších tuzemských subjektů.

Opravdu nemám obavu z toho, že půdu někdo z republiky odveze, ani z masového výprodeje půdy. Ale jistou komparativní výhodou českých zemědělců je dosud nižší cena nejen půdy, ale i pachtovného. A o tu bychom mohli přijít.

Zdůrazňuji, že můj pohled není útekem od liberalismu ani útokem na vlastníky, jejichž zájmy hájím stále a všude. Tento svůj názor jsem říkal při kritice špatně vyjednané přístupové smlouvy - a nemám na něm co měnit ani nyní.